

seksyjna banki i uposa
XI 100

poprzedni nr

nr: 771/1485
XI 100

DACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
i wum i Mus sum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
30 Toruń, ul. Podmurna 93 tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapok@wp.pl, www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 0000 41002

rel. własne
Bolesław Bork
4-123 Potchowo

Gdynia
JOW Gr.P.

Kustusz Maria Apolonio
zam. Potrykus
ps. "Słowik" Pom.
K-750/1813

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Luśtusz Maria A.

T:K: 750/1813 Pom.

Gdynia POW „Ciepł. Pom.”

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 -- relacja własna

k. 1 s. 1

I/2 -- dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

I/3 -- inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

k. 1 s. 1

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 -- dot. rodziny relatora

III/2 -- dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 -- dot. ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 -- dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 -- inne...

IV. Korespondencja

V. Wyplisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

k. 8

VI. Fotografie

brak

1/1. Delaja - Potmykus Maria
z d. Kustusk

1. Delaja - osiadczenie Potmykus
Marii A. z dn. 12.02.1973 mpis oryg. k. 1 s. 1

Kuzmowski Marek

1.

P O T R Y K U S Maria, Apolonia
..... nazwisko i imię z d. Kustusz

..... Lebno dnia 12.02.1973

..... L E B N O pow. Wejherowo
..... adres

..... SJ 2815307 KP MO Wejherowo
..... dowód osobisty

O Ś W I A D C Z E N I E

31.01.1921. Koleczkowo
..... ur.

Ja, jako łączniczka oddz. por. Loepera

świadom odpowiedzialności wynikającej z przepisów
prawa karnego za prawdziwość podanych niżej prze-
ze mnie faktów oświadczam:

Brat Leonard od 1942 r. należał do partyzantki. Jego pseudo-
nim nie pamiętam. Wiem, że odgrywał w oddziale kluczową rolę. Zm nim
kontaktowali się różni łącznicy i dowódcy. Ze sklepu, który prowa-
dziłam na spółkę z bratem bardzo dużo towaru przeznaczono na pomoc
potrzebującym Polakom, później magazynowano w bunkrach dla partyzan-
tów.

Ja wstąpiłam do TOW "Gryf Pomorski w maju 1943 r., do czego na-
kłonił mnie brat Leonard. Przysięgę składałam w obecności brata oraz
dwóch przełożonych brata, których nie znałam. Zaprzysiężono mnie pod
numerem 40. Znaczenia tego numeru nie wiem. Wybrałam sobie pseudo-
nim "Słowik". Pełniłam funkcję łączniczki. Podczas spotkań i narad
w domu dowódców "Gryfa" czuwałam nad bezpieczeństwem kolegów z par-
tyzantki. Przekazywałam meldunki, kontaktowałam łączników z dowództ-
wem. W terminie późniejszym punktem kontaktowym był bunkier zaopa-
trzeniowy zlokalizowany w krzakach bzu za kuźnią, obok obecnie sto-
jącego obeliska poświęconego poległym partyzantom. Innym miejscem
kontaktowym był dom partyzanta Augustyna Hewelta.

Po tragicznej śmierci partyzantów w bitwie pod Piekielekiem
w dniu 29.02.1944 r. zostałam wezwana przez żandarmerię do Bojana,
gdzie w remizie leżały zwłoki poległych kolegów i brata. Rozpozna-
łam brata i nie tałam tego przed żandarmerią.

W dniu 21.04.1944 r. aresztowano mnie i w Gdańsku poddano prze-
słuchaniom podczas których byłam torturowana. Niczego nie zdradzi-
łam. Skierowano mnie do obozu koncentracyjnego w Stutthofie. Brałam
udział w "marszu śmierci" aż do Gniewina.

Na szkole w której mieszkam jest tablica pamiątkowa z napisem:
"Pamięci zmarłych i zamordowanych przez hitlerowców w styczniu - lu-
tym 1945 r. na prowadzącej tędy drodze marszu ewakuacyjnego więźniów
obozu koncentracyjnego Stutthof i w dowód wdzięczności mieszkańcom
za okazaną więźniom pomoc i opiekę tablicę tę w XX rocznicę wyzwolen-
nia Pomorza Gdańskiego ufundowali ocaleni byli więźniowie obozu".

Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
Stowarzyszenie Wzajemnej Współpracy
ZARZĄD KOŁA
w Koleczkowie
Bolesław Bork

↓ nr oborowy?
i fotografia

Potrykus Maria

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

Prawdziwość powyższych danych po-
twierdzam własnoręcznym podpisem:

DYREKTOR SZKOŁY

(Bolesław Bork)

II. Materiały uzupełniające relacje:
Potmykuś Maria z d. Kustuszy:

1. Biogram Potmykuś Marii Apolonii
z d. Kustuszy autorstwa Bolesława
Borka, mpis

k. 1

s. 1

A,

Apolonix
POTRYKUS MARIA z d. Kustusz, ps. "Słowik" /1921 - /, łączniczka i opiekunka punktu sanitarnego Kom. Gminnej Nr 12 w Koleczkowie. Ur. 31.1.1921 r. w Koleczkowie /d.pow. morski/, c. Franciszka, działacza kółek rolniczych i spółdzielczości wiejskiej, i Amalii z d. Grünholtz, właścicieli gospodarstwa rolnego i sklepu spożywczego /kolonialnego/. Ukończyła V kl. miejscowej szkoły powszechnej i szkołę dla dziewcząt u sióstr zakonnych w Wejherowie. Prowadziła z siostrą Barbarą i bratem Leonardem sklep, pomagała w gospodarstwie rolnym.

W pierwszych latach okupacji hitlerowskiej wysyłała z siostrą paczki żywnościowe z tytoniem więźniom różnych obozów i więzień, korespondując z nimi, ukrywała z siostrą i braćmi Leonardem i Florianem żywność w ziemiankach z myślą o partyzantce. 15.XII.1942 r. złożyła przysięgę gryfowską. Komenda Gminna Nr 12 TOW GP powierzyła jej punkt sanitarny i utrzymanie łączności z leśnymi. Zaopatrywała koleczkowskich partyzantów w żywność, bieliznę i lekarstwa. Po bitwie nad Slezą k. Piekiełka 29.11.1944 r. została zmuszona do rozpoznawania zwłok 9 poległych partyzantów złożonych w remizie strażackiej w Bojanie. 21.IV.1944 r. została aresztowana wraz z bratem Florianem. Po przesłuchaniach skierowani do obozu Stutthof. Przeszła marsz ewakuacyjny, tzw. marsz śmierci. Brat zginął podczas marszu.

Po wojnie prowadziły z siostrą Barbarą gospodarstwo rodzinne. Wyszła za mąż w listopadzie 1947 r. za kierownika szkoły w Łebnie Brunona Potrykusa. Mieli jedną córkę. Mąż nie żyje. Obecnie mieszka w Rumi.

B. Bork - Nad Slezą, Gdańsk 1978, passim, Koleczkowo, Bojan 1993, str.47, 81, rel. T. Bieszke, J.B. Liedtke, B. Kustusz, M. Bork, zbiory koła Związku Kombat. RP i własne autora.

Bolesław Bork

T: 52: 750/1813 ^{Gdynia} Pom.

Krustuse Maria Apolonia

V. Marty informacyjne

lc. 8

1.
Weyherano

Penstasi Maria zamieszka Potrykus

zaproponowane do Tow. Gm. X 42
tęż sam os. kwe
awent. 21 IV 44, wzmianka Stuttgart

Zródło B. Bork iad Ślęza nr 51, 64, 67, 107, 139
Pomranie

4 Kustusz Maria s. ^{Tow Gryf Pomorski} ~~Wętkowice~~ ^{Wętkowice} Potrykus M.
 6 „Stownik”
 8
 10 Koleczkowo (Kasubyl) 11 1945 ^{verte}
 12 Borki Bolesław: „Na dół Słazcy” ^{KT} _{list. 42.}
 str 51 (K. M. Piersons kobieta zaprzyjaciowana w Tow. „Gryf Pom.”)
 64 Własnościella sklep spoż. w Koleczkowie zaprzyjaciowana,
 67 partyzancka w tym czasie. Ponadto dom rodziców Kustusów
 był miejscem spotkań z Terenikami. Nastąpiła kontakt
 107 z jednostkami wywiadowymi w celu otrzymania informacji.
 139 Przyjaźni z Terenikami między dowódcami oddziału i Komendy
 i innymi Terenikami ^{verte}

21.04.44

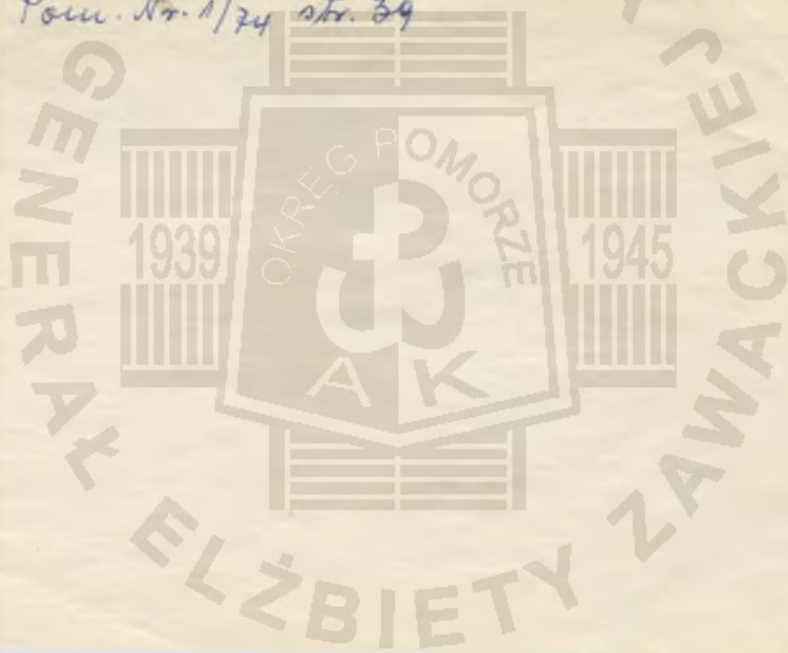
Zaarestovani, w ednost sa uchipovane is siatry Partia
 ay, ktora byta rekonstruovana, zastana do Hukhofove
 fonta "marke sinteri" a z plo finiesina.

1939 1945

ENERGIA PROMOTIVNA ZAVODY

1. 8
 2. 8
 3. 8
 4. 8
 5. 8
 6. 8
 7. 8
 8. 8
 9. 8
 10. 8

Kustosz Maria zamieszkała w Polymie oddr. Leppenc 3.
Wojen. Nr. 1/24 str. 39 Wejherowo

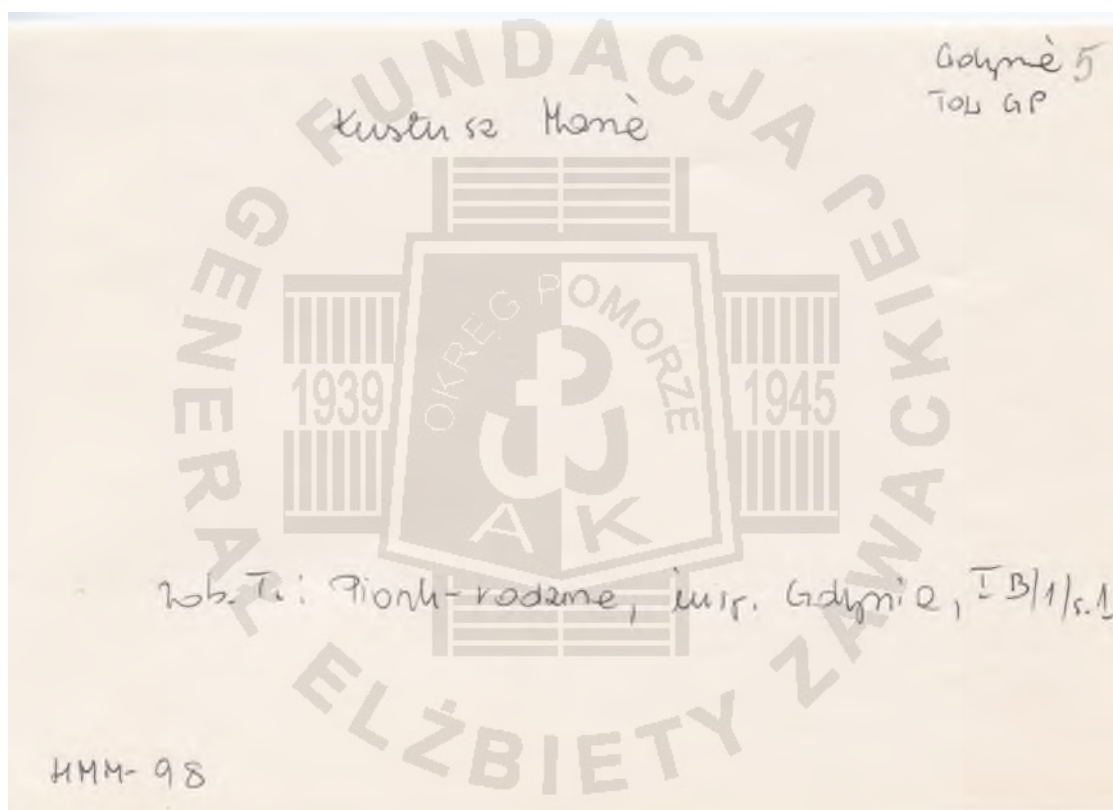

Kustusz Maria ^{lepnano-powiat morski}
Gryf Pom.

Tę cenniczkę oddziału A. Loeppera

B. Bork, Powstanie i działalność...
Pomerania, z. 1/1974, s. 39.

PO-94

Klustosz Maria
zam. Potmykus

Wejherowo 6
JOK Gr. Pam.

Siostra Barbary, pomagata jej w
budowie i zapatrywaniu schronow
partyzanckich w zynosci, leki; obstrugowa-
la razem z Barbarą punkt kontaktowy
Kom. Gm. JOK Gr. P. Kielno z siedziba w
Koleckonie (w sklepie rodrich);
aresztowana 24.04.1944; wolniona.

zob: J: K-748/1811 Klustosz Barbara

482.XI100 insp. Golignia

a)

Kustura f. Gdynia

Gryf Pomorski
Pomorski 7

KUSTOSZ Maria

Łączności, zapotrzebie
właścicielka sklepu spożywczego
w Koleczkowie Koepertu TOW SP
oddział partyzancki

Job.

Krzysztof Komorowski

Konspiracja Pomorska 1939-1947
Lelisykom

Wydawnictwo Nowus Orbis Gdansk
1993

DRut
06 2003

146

Węgherowo
TOW GP
8

Kustur Mana
ps. "Słowik"

Zob. T. M. 802 / 1527 Pom. Bork Bolesław (Gdyńsk)
ten. 4, str. 53, pt. "Desiłka konspiracyjne w zespole"

zn. 8.1501

Muśtasz Maria Ap.

